

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:
 Helyben hazhoz hordva:
 Egész évre 12 frt.
 Fél évre 6 " .
 Negyed évre 3 frt.
 Egy órára 1 frt.

Vidékre postán küldve:
 Egész évre 14 frt — kr.
 Fél évre 7 frt — kr.
 Negyed évre 3 frt 50 kr.
 Egy órára 1 frt 30 kr.

Hirdetések helyben ártandók.

Szerkesztőség:

Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.
 Héremetlen leveleket csak lement kezéi fogadunk el.
 Kéziratokat vissza nem küldünk.
Kiadóhivatal:
 Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.
 Hirdetések díjazás szerint.
 Egy sor szám 5 kr. ünnepek és vasárnap után: szám 3 kr.

Evolutio és revolutio.

Bérből írják lapunknak az alábbi kiváló figyelemre méltó sorokat, melyek Oroszország és monarchiánk balkánföldsziget politikájának tendenciáját oly hűven tükrözik vissza:

A pregnáns különbség monarchiánk keleti, nevezetesen balkánföldszigeti politikája és ama politika közt, melyet az orosz cabinet egyszer nyíltan, másszor alattomban, majd rohamosan, majd ismét ravasz fondorlattal, de mindig ugyanazon végcélzattal követ, — abban van, hogy mi a Balkánföldszigeten újabb alakult álladalmi alkotások evolúcióját, természetesen kifejlődését akarjuk előmozdítani, míg Oroszországban a revolutio irányban működik, az álladalmi viszonyok oly átalakulására törekszik, mely természetesen az ő saját érdekeinek felel meg.

A mi céljaink a békét kívánják, az állandó nyugodt munkálkodást, a konzervatív elemek általi kormányzást, a status quo lehető fenntartását, az állami eszme alapján ennek lassankénti tovább képződését és meggyökerezését. Az orosz vagy pánszláv politika — sajnos, hogy e két fogalom rendszeren ugyanazt jelent és csak kivételesen s rövid időre történik, hogy egymással ellentétbe jönnék. — végcéljaink pedig az felel meg, sőt épenséggel szükséges, hogy a forrongás az új Balkán-államokban minél tovább tartson, hogy ott a fogalmak és viszonyok ne tisztázassanak: könnyebb lévén a zavarokban halászni.

Újabb időben az eruptív elemek forrongása, előtérbe tolakodása a Balkánon, nyugtalanságra okot szolgáltató módon észlelhető. Alig lett némileg eloszlatva az aggodalom, melyet a Belgrádban oly hirtelen történt cabinetváltozás minden konzervatív hatalomnál és mindazon politikusoknál keltett, kik Szerbiának és politikájának önállóságát az ország létfeltevének tekintik: már is Bulgáriából érkeznek oly jelentések, melyek leg-

kevésbé sem hatnak örömdetesen és megnyugtatólag. Ezek szerint alig lehet többé kétkedni, hogy a regensek elhatározták, miszerint a fejedelem választás kérdését a nagy szobranje vé terjesztendik, illetőleg a fejedelemválasztást általa tényleg megejtetik.

Mindenesetre igen sajnálatraméltó ez, legyen bár akár herceg Coburg Nándor, kinek megválasztása ellen aligha emelne egyetlen hatalom is általában valamely nyomós kifogást, akár pedig herceg Battenberg Sándor megválasztva, kinek megválasztását Oroszország soha el nem ismerné. Ausztria-Magyarország, a mely leginkább szeretné, ha Bulgáriában végre definitívum létesítenék és bizonynyal örömmel fogadná Coburg herceg megválasztását, ezek daczára a bolgár crisis kezdete óta a mai napig folyton azon tanácsot adta a bolgároknak, hogy iparkodjanak Oroszországgal kiegyezni és olyasmire nem vállalkozni, a mi a cárt bosszantná, neki Bulgária óhajtaival szemben haragra és nehezítésre okot szolgáltatna.

Semmi esetre sem jó barát az, a ki a regensséget arra felbátorította, vagy csábította, avagy kényszerítette, hogy a fejedelemválasztás eszközzésének daczosa és vakmerőségét az Oroszországgal való előleges kibékülés és megegyezés nélkül megtegye. Monarchiánk kormánya őt ezen veszélyes és a legjobb esetben is hasztalan lépés megtételéről még az utolsó órában beszelte. Ezt Bulgária jól felgött érdekében tevé. Mert mit is nyerhet az az agyonszorogott kis ország, ha megválasztja fejedelemét, az azonban trónra nem léphet, sőt még a választást sem fogadhatja el, ha Oroszország bele nem egyezik?

Talán Oroszországgal daczolja akar definitívumot létesíteni még a berlini szerződés határozmányai megsértésének árán is? Ezt akarja a revolutio-

rius pánszláv propaganda s mi sem lenne rá nézve kellemesebb, mint az, ha Bulgária okot szolgáltatna, mely Oroszországot a nyílt szerződéses jog alapján formaliter és elvitathatlanul feljogosítaná, hogy ott fegyveres kézzel beavatkozzék.

A fiatal állam érdekében, mely állam Európában oly meleg rokonszenvet tudott szerezni, azon reménynek kell kifejezést adnunk, hogy a regenség ismét bizonyítékát szolgáltatja azon okosságának, melylyel Európa bámulását és elismerését már több ízben felkeltette s az utolsó órában lemond azon tervéről, hogy a nagy szobranje által már most elvégeztesse a fejedelemválasztást.

Vajha ismét győzedelmeskednék az evolutio, a nyugodt fejlődés szelleme, a revolutio, a vészhozó rombolás felett.

A Széchenyi Pál gróf mandátuma. Kaposvárról a következőket írják a "Bud. Corr."-nek: Az itteni választókerületbeli ellenzék a legkétségbeesettebb eszközökhöz nyúl, hogy Széchenyi Pál grófot a mandátumról való lemondásra bírja. — A választási nap óta oly nagy zajjal inseculat agitatio eszupán csak erre a célra irányul, mivel az urak igen jól tudják, hogy Széchenyi gróf a kaposvári kerület törvényesen és correctil megválasztott képviselője és a képviselőház által, a nélkül, hogy az ellenzék részéről még csak megis tanácsot, feltétlenül igazolhatni fog. Mindenekelőt szabadságot veszünk magunknak a különféle cizelatos közleményekkel szemben ez ügyre nézve következő tenyeket constatálni: a választás alkalmával vezetett három szavazási listástrom ketteje tökéletesen egybehangzó és Széchenyi Pál grófa nézve kétségbevonhatatlanul 17 szavazatnyi többséget tüntet ki: a harmadik listástromból hiányzik 30 oly választó neve, a kik Széchenyi grófa szavaztak s a más két listástromban fel is vannak sorolva, minél fogva ezen harmadik listástrom, szerint Köröndy bírna 13 szavazatnyi többséggel ha föntölrő vesszük, hogy a választási bizottság összes tagjai az ellenzék határozott hívei, sőt részben buzgó kortesei is, hogy a választók a törvény rendelkezéstől eltérőleg, a listástromokban nincsenek folyószámmal megjelölve — mint hogy ha ez megtörténik, az esetleges különbséget azonnal az irásnál észre kellett volna venni. — és hogy — a mi a legérdekesebb — a választási jegyzőkönyv Széchenyi gróf-

pály horában az erő Már is látszik náluk a külömbiség. A leendő philoosoper a féle pápaszentet bigyeszt orrára, a jogasz cikkert. Cigaretta szóval fumigálja a nyüzsgő tömkeleget, lelke már az indexen mereng és azon, hogy végre ő is polgár lett, noha nem fizet adót: egyetemi polgár. Hozzájuk szögödnék a leendő értekek is, a kik nagy kíváncsisággal firtatják, vajjon nehéz-e átmenni a Rubiconon?
 A sétálók harmadik fajtája olyan a milyen én vagyok: bámolu. A mamák terjedelmesebb alakját nem látja, de a sugár termet változatossága gyönyörködteti. O nem sétal: élvez. Ha társasághoz kerül nem beszél, mert élve teendője van s daczára teljes elfoglaltságának és annak hogy szível-lellekkel a gazdasági élvezetbe merül, nem tudna statistikai adatokat arról, mennyi szepet is látott egy este. Nagy numerus volna az nagyon.
 Vidám kacazását a gondatlan kedélynek egészen elnyomja a papak politikálása. Nem régen zajlottak le a választások, még mindig van utóhangja, de hova-tovább gyűrül az, s ma inkább azt kérdik, hogy hal a kifent kazsa alatt a dühöngő róna aranylakásza s nem szorult meg a buza szemé?
 Néha-néha megdöbben a szépek szíveskedése. Mert arányos ereje is van annak a karcsortetésnek. Egy-egy tisztcseske "defellérok" s mint illik, pompásan értékesíti rangja előnyét: bámullatja magát, de hát legjobban bámulla mégis az ökönyű diák, a ki kevés kedvet érez a declinatión iránt, de kardal, azt véli, pozdorjára declinatálna a tanárját, a miért a secundába penáta; — és előbb-utóbb, törrik-szakad Mars fia lesz. Ehhez az állapothoz huz a harcias természet.

Lassanként azonban oszlik a szépek tarka sokasága, egyre fogy a közönség, csak a fiatal generatio, a haza virága basítja a levegőt, majd mire a varosbáza tornyában a tizet harangozzák, halottú csend lesz a főtéren; igen, mert sokaknak réme — a speergeld.

Floricza.
 A miről a százsorszépek beszélnek.
 — Eredeti regény egy kötetben. —
 [5. Folyt.] (Mindon Jón fennakvára.)
 Írta: Zachariás Kallós Ilonka.

VI.
 — Én is vettem észre rajtad elfoglaltságot, de arczodon inkább levertség mint harag látszott és én azt hiszem nem is haragszol te már ő rá azért a csekélységért, hanem az bánt,

nak mind e mai napig még nem költöztet meg. Jól lehet a bizottság azt szabályszerűen kiállította és aláírta: fogalmat alkotókat magunknak arról, hogy a szabad-élvárpárt jelöltjének elleneseli miképart el ezen választás körül. Miután Széchenyi gr. majoritást nem lehetett eltüntetni az ellenzék a következő fogásra adta magát. A választás után egy nappal a Köröndy-párt elnöksége azt táviratozta Széchenyi grófnak, hogy el ne fogadja a mandátumot, minthogy család van a dologban. Miután ezen barátságos-karó táviratra nem jött válasz, a Köröndy-párt emberei, ezek közt a választási bizottság tagjai is hosszabb levelet intéztek Széchenyi grófnak, a melyben arra kérték, hogy mint gavalér és correct gentleman, ne fogadjon el oly mandátumot, a mely ily körülmények közt jött létre, hanem azonnal mondjon le a képviselőségről, hogy a kaposvári választókerület becsülete megmentessék! Hogy ezen épenséggel comicus levélnek nagyobb nyomtatékot adjanak, meghozták és azonnal ki is hirdették a központi választási bizottság ismeretes határozatait, melyek szerint néhány szavazatot megsemmisítették s a belügyminiszter egyséjűleg táviratilag felkérte a választás megsemmisítésére és egy újabb választás kiírására. — Egyik törvénytelenség a másik után jellemzi ezen eljárást. — Egy megválasztott képviselő le sem mondhat, míg a ház meg nem alakult: a központi választási bizottságnak absolute nincs joga a választási jegyzőkönyvön bármint változtatást tenni és a belügyminiszternek nincs joga valamely választást megsemmisíteni. — Nincs kétség, hogy Széchenyi gróf nem ül fel eféle manővereknek, hanem bevárja, a míg a választási elnökök tetszeni fog a választási jegyzőkönyvet neki megküldeni, hogy aztán eleje nézzen az egyedül illetékes képviselőház elhatározásának.

A verbói választás. Verbón a szabadlevél és ellenzék pártok közös értekezletet tartottak, melyen az eddigi képviselőjelöltek vizsgálata után közmegegyezéssel Pongrácz Károly gróf pártokiváltó programmal lett képviselőjelöltnek kikiáltva. A közös értekezlet megkezdte a kormánypart által tartott értekezletet, melyen Gyirky Ábrahám gr. főispán Szalvassy Gyula alispán és több megyebeli kitűnőek is részt vett. Pongrácz gr. közös jelöltetését elhatározták. A pótválasztás Verbón tudvalevőleg e hó 8-án lesz.

TANÜGY.

— **Aradi iskolák értesítői.** —
 (IV. közemény)
 5. Az Arad városi alsófokú ipariszkola jelentése az 1886/7. iskoláról. Az ipariszkolai bizottság megválasztásáról közléses Nemesi Aladár igazgató. Arad, 1887. Nyomatott Réthy L. és fiaival. (48 lap.)
 A főváros után megint csak Arad követ-

kezik, még az ipariszkola oktatás terén is, sőt iskolájára berendezettségét fogva, még a fővárost is megelőzte, a mennyiben ott csak az idén nyílt meg az ipariszkolai tanfolyam.

Büszke is lehet Arad város az ő ipariszkolájára, mert ha volt is az alsóbb osztályok ifjúságára az utczán való magaviselete tárgyában panasz és kifogás, annál tisztességesebben és fiuomábbn viselték magukat a felsőbb osztálybeliek.

Különösen lehetett ez tapasztalni a felsőbb osztálybeliek vizsgálatánál, a hol a tanulók úgy szólván egészen irodalmi nyelven beszéltek.

Ennek a derék iskolának nemesaka a helyi iparhatóság, hanem még a kormány is ellismerést szavazott: — az ipariszkola országos főfelügyelője Jágoesi Péterffy József ur előszóval is kifejezte teljes megegyezését az iskola szemléli és erkölcsi állapota felett.

Ennek az igazán derék iskolának jelentése visszatérve, jelentjük mi is, hogy a jelentés első cikke N i e d e r m a y e r T o b i á s tanártól van, czime: „Az iskolai takarékpénztár egy évi eredménye az ipariszkolában.” Cikkirő előző iskoláér jelentésében magáról az iskolatakarékpenztárról írt, mint mely intézményt az ipariszkolába keliene behozni.

Az ipariszkolai bizottság kapott az indítványon, magavá tette és élethe léptette az intézményt, és mindjárt az első esztendőben, ugyszólván csakis „borravalókból” hatszáz forintot takarítottak meg.

Magá a takarítás különböző jó és rossz oldalait mutatta fel az intézménynek. Voltak szülők és gazdák, kik gyermekeik, illetőleg inasik pénzét erővel elvették; voltak gyermekek, kik lelkiismeret irték a dologból és minden héten bitoroksgatták 4—5 kr. jaikat; de voltak csálók is, kik szülőiket megcseséni akarták, ugyanis az előző beuteket összegezték akarták, melyhez csak a néhány krajczart téve, új folyószám alatt akarták szerepeltetni. Vagyis a gyerekek alkalmassint új esztendő alkalmával laphtak szülőiktől 1—2 forintot ajándékba. A jó fiuk azonban a pénz legnagyobb részének a nyakára hagták. A szülők azonban a gyermekeket felelősségre vonták, hogy hol van a pénz, a mi új esztendőre kaptak? A fiuk úgy vélték a szülőket félrevezetni, ha a tanár által vezetett könyvesekben az új esztendőig gyűjtött pénzt kommisszállják és néhány hatost hozzátevé új esztendő utáni napra iradják. De bizony az illetők felültek, mert a tanár észrevette hamis szándékukat, mire azután odahaza roppant drámái jelenetek fejlődtek ki. Egy két helyen

— Nézd! — szolt duzzogva Hajnalka — ez nem szép Dezsőtől, előre megmondtam, hogy kijövünk és ő nem vart bennünket!

De alig mondá ki e szavakat, egy mellék ut árnyas fasorai közül kilépett Dezső: lova kantarja karjára volt eszarva és a nemes állat nyugodtan lépdelt gazdája után. Dezső komoly arczczal, nyugodt magatartással közeledett a hölgyek felé.

— Nézd mennyi férfias szépség, elegancia ömlik el egész alakján, — szolt Hajnalka.

— Ugyan kérlek ne beszélj mindig arról, már azt kell hinnem, hogy csakugyan szerelmes vagy belé.

— En dicseomé nyíltan, de te — folytatá, miközben ajsain színtalan mosoly játszott — azért hogy nem szólsz, magadban sokkal inkább méltányolod őt.

Margit boszankodva fordítá félre fejét. E közben Dezső hozzáok ért: az udvozlet után, közönyös tárgyakról társalogtak, Dezső fél karját lova hátára téve állt velők szembe.

— Ók az országuton állottak, a szántóföldet egy nem mély árok választá el tőlök, mely telve volt remek nyíló nefejejtessel.

— Jaj de gyönyörű nefejejtsek! — kiáltá Hajnalka, midőn észre vette a virágokat.

— Ohajt a grófnő belőle? — kérdé Dezső és szolgálatkészen hajolt le a virágokért.

— Oh ne fáradjon! haem kérem, segítsen le a lórol, magam szeretnék belőle egy csokrot kötni.

Dezső fél térdre ereszkedett a ló előtt, Hajnalka piczi lábái lépcsőként érinték kezét és térdét, aztán könnyű mozdulattal a földre szökött, miközben lova kantarát mindig kezében tartotta.

— A grófnő nem óhajt leszállni — kérdé Dezső Margitot udvariasan.

— Köszönöm, nem.

Dezső, a Hajnalka és a maga lovát távolabb vezette az uton, oda kiállott egy munkást, hogy vigyázzon az állatokra; ő maga pedig sietett Hajnalkának segédkezni a nefejejtsek szedésében Hajnalka aztán buzavirágot, száraz fűkálást, piros konkoly virágot, rózsaszín vad-borsót óhajtott szedni bokrártáján, ezeket csak a buza között lehetett szedni, és ők mindig beljebb-beljebb hatoltak a buza táblába.

Margit bosszus volt, a miért Hajnalka beszállt lováról, magára is haragudott, hogy ha az már leszállt virágot szedni, mert nem kö-

Az „ARADIKÖZLÖNY” tárczája.

(Julius 5.)

Nyári este a főtéren.

— Az „Aradi Közlöny” redaktő tárczája. —

Már javában libeg-lobog a gáz, már a szelid csillagok bágyadt sugara régen lent tánczol és mosolyog, mikorra a főtér asphaltnján egy díszes társaság verődött össze, a csendes nyári estének. A ki a hónapolygó emberáradatban sétal, annak korántse lehet elhinnie, hogy meg fog y a t k o z t u n k. Nem, sőt daczára annak, hogy az aradi fűrdők szep contingensét nélkülözzük, ugy kell hiánunk, mintha ez idő szerint maga Arad is egy egészség-reparáló telep lenne, hova az egészségtelen megszegényedett emberiség kövér reménykedésekkel zárandólt, s az orvosilag praescribált gyógymód maguk e s éták lenne. Sehol széles Magyarország egy városkájában ne rajzik anyyi közönség egy helyen mint nálunk a főtéren. Nem mondom, hogy más helyen nem sétálnak, csak hogy sétájuk igen is localis jellegű s eszupán szük, vagy széles utcáikra szorítkozik, a melyekben éppen laknak. Mig nálunk a főtéri s éták választós gyűjtőnév, mely Arad művelt és itthon rekedt társadalmának szívet, javát egyesíti.

De hát mindent látni kell. — Valami sajátosság változás áll be az estével: nagy zaj es nyüzsgés után, mondhatók az ijesztő csend. Nappal Arad szepen virágzó ipara és kereskedelme zajong, nehéz kocsi szekerek, könnyű hintók és fogatok zürzavarában szaladnak ügyes-bajos emberek, a mi azt a végnélküli zajt inscenirozza, a mihez a dohbartyának hozzá kell tördnie de este megszűnik minden. Még az a poeticus ismerve sinés meg egy aradi nyári estének mint a falu vagy tanyaének van. Tavólból nem hallasz kutyák ugatása, békák brekegése, füstök és bogarak csepelése. Csend van. E dallamos piece felvett monoton, de kevesebb lármájú zaj szűrődik át az esti légben: a piczi és nem piczi lábacskák tempós kopogása és csoszogása.

Mióta annyira megemberesedett az idő, hogy a sok rendbeli burutos betegségekől komolyan félnem nem lehet, én rendes látogatója vagyok a főtérnek este. Képzelnéni, hogy sokat láttam, mert Aradon sokat lehet látni. En mert az ember sokszor nem mond utat, én is constatolom, a mit már annyian constatáltak, hogy Arad a szépek városa.

A napokban egy Velenczében járt magyar ember utirajzát olvastam. Főleg az olasz

nókról ír. Hát az olasz nők, igaz, kikéltott szépségek, de honfitársam még se lát külömbeséget köztük és a magyar nők közt. Azaz, hogy mégis! Az mondja, valami különös csábító mosolyok van az ajkuk körül. Mikor az olasz nő mosolyog, akkor ellenállhatlan. De jöjjön csak az a honfitárs! En kalkulálni fogom őt egy holdvilágos, csillagos este nálunk, mikor tehát elég kedvező a staffage, s nézze meg azt a mosolyt, mely az aradi szépek ajakán tánczol, biztosra veszem, hogy a magyar nők egyenrangúakká válnak az olasz nőkkel szépség dolgában.

Nem hiába van a mestőknek, midőn alkotásuk készen van, a mű melyet a művészet eredetiséget teremt, — különös gondjuk a háttérre. Jóformán a hangulatot az inspirálja. A legszébb kép háttér nélkül kiálló festékverék, de az is igaz, hogy ügyesen kivitt háttér se mentett meg rossz képet a feledéstől. A háttér csak segít és nem teremt. Szép ruha soha se tette széppá az embert, de az is igaz, hogy egy bájos holgy izléses toilletteje sokszor esodálatra gerjesztet. A mi szépeink művészi, esen tudnak öltözködni. Tessék csak megnezni kérem. Egy esenés nyári estén, mikor a diszert felhómly megengedi, a főtő meleg meg követeli a felesleges, de a párisi divat követelte mellekletek nélkülözését; pl. mikor a haj feygelmezett állapota megváltozik s a bogár, hullámos fűrtök egy ágbán szaladnak le, mikor a kalap teljesen nélkülözetik; — ekkor akadálytalanul tehetők megfigyelések, milyen márványhomloka van az aradi nőknek, mennyi bogár és aranyszőke haj van Aradon s a természet mily pazarul dobálta ide a szépséget a szépeknek.

Mondottam, hogy a staffage ez pompás. Hát hiszen láttam én az aradi nőket a sikos parketten, mikor a tánczkezdé varázsolt: az ő különös rózsából, mikor az eszobtot tornaszat: a tánczban mutatkozott az alak aestetici szépsége kelme; és mondhatom nekem nem tetszettek e helyen annyira a szépek. Álmos lépésekkel, de vízga szemmel egy gáz oszlop mellett suhanni el a mostani estéken a megvakulni ama lángtól, mely a carbunkulus szemekből pörköli el a szívet: hallani a kis beszédes ajkat s látni a gyöngy-sor fogat, mely oly fehér, mint a frissen leestett hó (bizony nagyon hideg ez a hasonlat a valóságban) — ez a nyári estének élvezete.

Nemcsak szépek s étálnak azonban a főtéren, de egy nagy tarkaság. A nagy tarkaság között az „értekek” az ő obligát önértékekkel.

Az buzog bennünk aként, mint a la-

teljes volt. Ezek többé nem fogzarni.
A róla, hogy az iskolai takaréknak nemében helyes eszme, ha szavak, de vannak hasonlíthatatlan előnye is. A hasonlatban gyerekek miatt nem szabad egy alapban jó eszmét elítélni.

az iparis. oiai bizottság 7 tagból állott. A városi törvényhatóság bizottság nevében ő felügyel és vezeti az iparisoklat.

Az iskola 5000 forintba került, melyhez a város egy maga 4019 firt 30 krajczárral járul. A munkaiállítás az idén nem igen került. Sok mester, nem engedte meg tanulójának a részvételt. Az idegenkedés leggyöször kiesinykedésből származott. Ha valamely mester tanulója nem kapja az általa öhajtott kitüntetés, kapja magát, megharagszik és nem engedti a fiút, hogy a munkaiállításon részt vegyen.

Ezeknek a tisztelt mestereknek sincs igazuk. A bíráló bizottság ugyanis a lehető legnagyobb lelkiismeretű bírál, lehet mondani, hogy szigorubbán kellene bírálni, mert alig van gyermek, ki legalább emlékekinyit ne kapjon. Hogy pedig 195 tanuló mind kitűnt munkát készítsen, az lehetetlen; tehát vannak gyengék és gyengébbek is. Az iparisoklati bizottság fog is intézkedni a jövőben, hogy az iparostanulók munkaiállításon ne a mesterek szeszélyétől ténészek függövé, hanem hogy a törvény életében azon minden iparostanuló legalább is egyszer részt vegyen.

A tanárkár 19 tagból állott, az ifjúság száma 954 volt, esik tehát egy-egy tanárra 50 tanuló.

Ha már most az egyes iparágakat tekintjük, akkor az első iparág Aradon a kőműveség, mert 121 kőműves tanuló van; a kőművesek után következnek a bútorkészítő és épületasztalosok 119 tanulóval; ezek után jönnek a lakatosok 70 tanulóval; a cipészek 68 tanulóval; az ácsok és szabók egyformán vannak; mindegyik iparágon 61—61 tanuló van; most már fogyni kezd a tanulóik száma, ugyanis a kimutatás szerint következő sorrendet lehet megállapítani, van 37 cizmadián, 35 géplakatos, 24 bádogos, 21—21 bentes és kovács és 20 fodrász tanuló. Husz és tíz között következő mesterségeket tanulják 18. a kádárságot és kőnyvnyomdászot, 17-en a kárpitosságot, 16-an a kötölésséget, 15-en az őrásságot és stítőséget, 14-en a cizmetfést, 13-an a mézárasságot, 12-en a keféköltéséget és tizen a szizgyártosságot. A többi tanuló azután 45 mesterségre oszlik fel.

A mi már most a tanulóik születési helyét illeti, 39% Aradra való, ugyanis a 954 tanuló, közül 379 aradi; azután a következőképpen jönnek: 190 temesmegyei, 182 aradmegyei, 37 torontali, 31 csanádi és 24 békési fiú. A többiek aztán vagy 30 törvényhatóságra oszlanak szét.

Az iparostanulóknak több mint fele, vagy 668—70%, róm. catholicus, azután következnek a románok, majd a reformátusok, kik után az izraeliták jönnek. Szerb iparostanuló csak 11 van.

Nemzetisre nézve van közöttük 599 magyar, 239 német, 97 román, 16 szlovák és 1—1 cseh, horvát és olasz.

6. Az aradi ier. elemi fi- és leánytanoda növendékeinek érdemsorozata az 1886/7-ik tanévről. Közi Neumann Armin, igazgatóhelyettes. Arad, nyomtatott Ungerleider Albert könyvnyomdájában 1887. (15 l.)

Nagyon sajnáljuk, hogy egy olyan előkelő izraelita hitközség, mint az aradi, egy egyszerű érdemsorozattal jelenik meg a kö-

vette ő is, nagyon félszegnék tetszett előtte, hogy most itt egyedül ül lován, míg az a másik kettő kedélyesen beszélve szedi a virágokat. Hajnalka, hogy könnyebben léphessen övéhez tüzte lovagló ruhájának hosszu uszályát; a sötét ruha előnyösen tüntette ki karosu hajlékony természetét, férfisan rövid, széke hajlékony kiütnödött állott a kefé fátólyos, fényes czilinder; a kefé fátóly gyakran érintő rózsaas arczát és olyankor kecskesen igazított a visza keztyts kis kezével. Mellette haladt a délcege férfi, Margitnak el kellett ismerni, hogy nagyon szép pár lenne belőlük, oly jól vették ki magokat a hullámzó arany, kalásztengerben a mint beszélgetre egy-egy virágról lehajolva haladtak egymás mellett. De egyszer csak Hajnalka mint gyenge virág inogni látszik, élcsen felsikolt és lebukott a földre.

Margit midőn a sikoltást hallotta, és eltűnni látta barátját a buza között, keresztl szöktett lovalával ar ártok és egy perc alatt mellettké termett. Dező karjaiba fogta fel Hajnalát, de az esés oly váratlanul jött, nem bírta fenn tartani, hanem ő is kénytelen volt térdre bocsátkozni.

Margit azt hitte, hogy ez ismét olyan turfang, mint a délelőtti, midőn azt mondta Hajnalka, hogy azért sikoltott, mert megszurta a fá, de midőn látta sápadózó arczát, szintelen ajkait s könnyekkel felt két szeméit, ijedten kérdésöködött.

Ah, a lábam... nyözörgő Hajnalka — valami élcs tárgyat keresztl szúrta a cipőmet.

En azt hittem, hogy talán kigyóöl ijed meg mondá Dező, ki még mindig karjaiban tartá Hajnalát.

Margit segítség nélkül leszóckent nyergéből Menjen kérem köcsért, mondá Dezőnek, addig én tartom Hajnalát; letérdelt a ki-sebesült mellé és átkarolta annak derekát, mi közben oly közel voltak egymáshoz hogy keze érinté Dező kezét s érezte annak forró lehelletét hajján.

Dező felpattant lovára, maga sietett köcsért, félt, ha mást küld nagyon megijed az öreg grófnő.

Alig távozott el Dező, midőn Hajnalka felemelt Margit kebléről fejét, és könnyein át mosolygva jegyzte meg: Lásd én már pihtem-e a Dező karjaiban!

Margit nem állhatta meg, hogy ne nevesse. Bóhó most is azon jár az eszed, talán nem is fúj nagyon a lábod és az egész csak azért terjed, hogy Dezőt boldogítsd az által, hogy karjaiban pihten; — ez utóbbi szavakban szemrehányás rejlett.

(Folytatása következik.)

zönség előtt. Szerény hitközségek adnak ki iskoláikról értesítöket és olyan híres, dícső multu iskola, mint az aradi izraelita, egy érdemsorozattal lép fel. Csak nem akar ez legnagyobb jelenteni? Mert gazdasági szempont nem játszhatik közre, akkor, amikor minden tanuló megfizeti az ő értesítöjét.

Sajnáljuk továbbá azt is, hogy mindjárt a czimlapon három rosszul használt szó olvasunk ezek: tanoda, tanév és igazgatóhelyettes. Ma már az iskola szót használjuk tanoda helyett; a tanév helyett írjuk az iskola év szót; mert ennek a szónak a tanév nincs értelme; ha tehát még használják is hát rosszul használják, mert tanok éve nincs. — Igazgató-helyettes csak ott van, a hol az igazgatónak helyettese van; miután pedig aradon az izraelita iskolának igazgatója nincsen, akkor az igazgatói teendőket megbízott tanító, vagy ideiglenes igazgató, vagy helyettes igazgató lehet, de igazgató-helyettes sehogyan.

Az iskolának, a szerint a miat a fiú és leányiskolából ill. van külön hatósága és a leányiskolára külön felügyelő női bizottsága. Ez utóbbi berendezést nagyon szerencsés gondolatnak tartjuk. Csakugyan jobban hozzáfér a női sziv a leányzshöz, mint egy barbatus legyőn ez a világ legkedvesebb embere. Másképp hangzik a szerető szó a női ajkáról, mint a férfieről.

A tanítótestület áll 6 férfiból és 4 nőből. A négyosztályú fiúiskolába 196-an és az ugyanannyi osztályból álló leányiskolába 148-an jártak. A leányokkal három catholica is járt. A fiúk között több a kitűnő, mint a leányok között, ugyanis a fiúk között 11 százalék a kitűnő, míg a leányoknál csak 10 százalék a kitűnő; jeles a fiuknál 13 százalék, a leányoknál 10 százalék; jó fiuknál is, leányoknál is egyformán 18 százalék; elégséges a fiuknál 14 százalék, a leányoknál 25 százalék; nem elégséges a fiuknál megbukott 24 százalék, a leányoknál 14 százalék, a többi részint kimaradt, részint pedig vizsgálatot nem tett.

(Folytatása következik.)

KÜLFÖLD.

Milán király Bácsben. A párisi „Temps” értesül Bácsból, hogy ott Milán király a szerb cabinetelőzást s különösen Riszticsnek a kormány élére való meghívását illetőleg teljesen meggyőztetve nyilatkozottak tett s különösen hangsúlyozta, hogy Risztics meghívása nem történt előbb, mint midőn ez határozottan kijelentette, hogy Szerbiának Ausztria-Magyarország iránti barátságos viszonyát fenn akarja tartani. A tekintélyes párisi lap ezen közleményét a „Pester Correspondenz” tüzetes információi alapján melyeket hítes forrásból vett, megerősít és azal egészíti ki, hogy nem forog fenn ok annak feltételezésére, mintha a Risztics-cabinet Szerbiának kifelé fennálló közelettségével, különösen külföldi pénzintézetekhez való viszonyával kufárkodni, avagy azokból valamit lefaragásalni akarna.

Az Riszticsnek a szándéka, hogy a közgazatás és a pénzügyi kezelést a szerb államkincstárra nézve kedvezőbb tegye, a nélkül, hogy e mellett a törvényszerű kötelezettségeken tágtalan, melyeket az ország külföldi bankokkál szemben vállalt.

Az angol-török egyezmény. A Reuter-ügynökség jelenti Konstantinápolyból szombati kelettel: Sir Drummond-Wolff ma közölte a portválat az angol kormány választás, melyben utóbbi vonakodik az egyiptomi conventio ratificálására újabb határidőt engedélyezni. Ez elutasító válasz folytán ismét minisztertanács tartatott.

LEGUJABB POSTA.

A bolgár sobranje megnyitása. Julius 3-iki kelettel jelentik: A sobranje ma délelőt zárt ülést tartott, melyben elhatározta, hogy a sobranjonak mult évben elnapolt üléseit holnap délután hivatalosan ismét folytatassanak. Napirenden áll holnap az elnök és az elnökség többi tagjainak megválasztása. A választások mezejítésé után a sobranje valószínűleg a felett fog tanácskozni, valjon szükséges-e, hogy az európai hatalmakhoz menesztett küldöttség megbízásának érdeméről jelentést tegyen és ha ez elhatározatnak, mily alakban terjesztésék elő a jelentés.

A miniszterek és csaknem az összes képviselők Tirnovába érkeztek.

A sobranje ünnepléses megnyitása holnap meg végbe.

Hirlapi jelentés szerint a sobranje egydéli czélját a fejedele m választás fogja képezni.

TÁVIRAT.

Dinamit-robbanás Jászberényben. — Jászberény, július 4. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Itt ma óriási panique-ot és sensatíót keltett egy dynamit-robbanás, mely állítólag a katonaság kísérlete között támadott. Huszonnyolcz személy meghalt, s részben súlyosan megsebesült. Közlelbbi részletek ismeretlenek.

NAPTÁR.

Julius 5. Kedd. Róm. cath. naptár: Domiez vt. Vilim. Prot. naptár: Sárota. Dom Górg orosz naptár: (Juniús 23.) Agrippina. Nap kél 4 óra 8 perczkor. Nap nyugszik 7 óra 59 perczkor.
Julius 8. Aradmegye állandó választmányának ülése délután 3 órakor.
Julius 8. Aradmegye közigazgatási bizottságának ülése dé. 9 órakor.
Julius 10. Az aradi iparos ifjak önközp és hitközség egyetlenei rendszeres téleli közgyűlése d. u. fél 3 órakor.
Julius 11. Aradmegye érvényes közgyűlése.

„ARADI KÖZLÖNY”

(megjelen mindennap.)

előfizetési feltételei.

Helyben házhoz horlva:

Egy évre	12 firt — k
Fél évre	7 " —
Negyed évre	3 " —
Egy hóra	1 " —

Vidékre postán székűldöve:

Egy évre	14 firt — k
Fél évre	7 " —
Negyed évre	3 " 50
Egy hóra	1 " 20

Az előfizetési pénzeket kérjük, legelőszörben posta-utalványval, mielőbb bekülden, hogy a lap pontos expedícióját fennakadás nélkül feltesithessük.

Arad, 1887. június hóban.

Az „Aradi Közlöny” szerkesztőség és kiadó-hivatala.

HIREK.

Arad és Vidéke.

A megyei községi és körjegyzők nyugdíjintéze vasárnap délelőt Mó z e Mihály emlékére alatt ilűst tartott. Jelen voltak Prém Sándor, O r o d y Nándor, F e j e r Leontin, M a e s i n i Sebő, M a r z o s Zoltán, K o z e b Károly jegyzők és K a b j e b o Kálmán t. főjegyző, mint a törvényhatóság bizottság kiküldötte. Mindenekelőtt felolvastott az előki jelentés, mely agzályokat fejez ki a miatt hogy a bevételeket is meghaladó kiadások nagysága miatt már az intézet tartalékalapja is meg van támadva az ez évi nyugdíj és segélyösszegek által. Ennek alapján felhivatott az intézet választmánya, hogy az alapszabályok tanulmányosával a megye törvényhatósági közgyűléséhez egy előterjesztést írtessen a jövedelmek mily módon leendő szaporítása tárgyában, s különösen figyelembeviteltt arra, hogy a jegyzők névelési díjait ezenül korosztályokéki fokozatok szerint állapítsa meg, úgy hogy a ki később nőül, nagyobb díjat flzessen. Ezután több kérvény intézett el. Quilla János volt f. iratosi jegyzőnek évi 300 firt nyugdíj, C z u k r a János volt silingyai jegyző özevényéki évi 150 firt nyugdíj és végül S z a k a c s Károly volt gyalj jegyző özevényéki évi 150 firt nyugdíj szavazott meg. Ezzel az ülés véget ért.

Iskolászeki ütés. Arad szab. kir. város iskolaszéke f. évi július hó 7-én, az az estűrtökön délután 4 órakor a városházba emeleti kistermben rendszeres havi ülést tart, melyre a t. iskolaszéki tag urak tisztelettel meghívattak. A tanácskozás tárgyai: 1. Az iskolafelügyelő jelentése, a megtartott évi zárvizsgálatok alkalmával az egyes községi iskolákban tapasztalt tanítási eredményről. 2. Az iskolafelügyelő előterjesztése, a mult évben egy próba évre meghívott Széchy Akos és Marinkovits Péter községi tanítók megválasztása, illetve vezegésítésé tárgyában. 3. Aradmegye kir. tanf. felügyelőségének átírata, az elemi iskolák számára kidolgozott részletes tantervek újbóli tárgyalása ügyében. 4. Ugyaneznek átírata, a budapesti pszlatáblagyárban készülő palatablaknak, mint hazai gyártmányoknak behat. atala tárgyában. 5. Arad szab. kir. város tanácsának határozata, melyely az „Arad vidéki tanítóegylet”-nek a tanszermuzeum számára kért egy külön teremnek átengedése iránt benyújtott kérelmet tárgyalás végett átteszté. 6. Ugyaneznek átírata, 14 tanuló után előrt s be nem hajtható tandíj hátralekövnek leírattása iránt. 7. A mult évben kiküldött székűlde bizottság javaslata, az osztály-, vagy változó rendszer tárgyában. 8. Az iskolafelügyelő előterjesztése, a néhai Koráné Ilona elhalálozásával megröült közimunka tanítónői állás mi módon való betöltése tárgyában. 9. A kiküldött székűlde bizottság javaslata, a templomutezai elemi leányiskola V-ik és VI-ik osztályai tantervének az állami felő leányiskolaával való összehangba hozása tárgyában. 10. A polgári iskola tantervületének indokolt jelentése a jövő iskolai évre behozandó új tankönyvekről. 11. A községi iskolák tantervületének évi jelentései és az ezekben említett székűldelek. Aradon, 1887. évi július hó 4-én. S a l a c z. kir. tanácsos, iskolaszéki elnök.

A buda pesti belga consul. D u e k e r s Gyula vasárnap és tegnapi ette meg lapunkban már előre jelzett tanulmányútját Aradmegyében, megismerőve, megényk sor jelenléte ny iparvállalatát és gazdasági intézményét. Vasárnap reggel 7 órakor a Neumann-féle szeszgyárat tekintette meg a consull, hol a reggeli után, a gyár összes helyiségeit érdeklödvé megismerőlte s kiváló tetszésének adott kifejezést a gyár berendezése felett. Ezután a vasuthoz hajtatott s V á s á r h e l y i László és G a á l Jenő dr. országgy. képviselő kíséretében külön vonattal Pankotára utazott. Itt mindenekelőtt meglátogatta S u l k o v s z k y Ida herczegnőt s megismerőlte a hercegi uradalmat különösen a miniszterben berendezett pincézt. Ezután M a g y a r a d r a utazott, hol A t z é l Péter gyönyörű szőlőjét tekintette meg. A következő állomás Világoson volt, hol a francziák cognac-gyárát nézte meg, mely nagy-szerű berendezésével valóban meglepte. Világoson ebédre a B o h u s -család vendége volt, hová ez alkalomra előkelő társaság gyűlt egybe. Deütán tovább utazott a consull Ötvönesre, hol gróf Z s e l é n s z k y Róbert uradalmát és mezőgazdasági szeszgyárát látogatta meg. Visszatérve Aradra este a „Fehér Kereszt” éntermben vacsorált. Tegnapi reggel G a á l Jenő orsz. képviselő társaságában Győrökre utazott. Itt az Andrényi és Domány-féle pincézeket nézte meg, mely utóbbi helyen lényes reggeli varta.

Azután áthajtott Ménesre hol a vinczellérképezde helyiségeit és az amerikai szőlőtelepet szemlélte meg. Ménesről Z s e l é n s z k y gróf fogatján Lippán át Újfaluira ment, hol Z s e l é n s z k y gróf vendége volt. Innen utazott tovább Dévára.

Az adófelzámolási bizottság. N a c h t e n b e l Ódon elnök lakásán az aradi adóhivatali kerületből érkezett felszámolásokat letárgyalta és a tegnapi napon a butyni kerület felszámolásainak tárgyalását kezdte meg.

Bánhidv Antal báró az aradi járás főszolgabírája hat heti szabadságidőre Tronvillebe utazott. A szolgabírói hivatalt ez idő alatt K o s z t o l á n y i Imre szolgabíró fogja vezetni.

Casino megnyitás az iparosházban. Az aradi iparosok összetartása és filleik megkaritása f által végre éléretett, hogy Arad városában egy díszes iparostület helyisége épült fel. Arad város iparosainak jóvőre ez által több alkalom nyujtatik, hogy egymással érintkezzenek s egyes bajkát megismerőlhessék. A főrdem mindenesetre K r i s t y ó r y János iparostület elnököt illeti, ki fáradohatatlan odaadással működött közre, hogy az iparostület helyisége mielőbb felépítessek. Az iparostület helyisége ünnepies megnyitása csak a jövő hó első napjában fog megtörténni. Az iparostület elvő és vendéglői helyiségeket leg napelött vasárnap este nyitották meg Ternay Ernő vendégös által; mely alkalommal az iparostület tagjai egy kedélyes vacsorát rendeztek. Az estélyen mintegy 50—60 iparos-polgár vett részt és kitűnő mulatót együtt 11 óráig. Az első pohárköszöntőt ifj. K r i s t y ó r y János mondta, s az után egymást érték a pohárköszöntések. Sikerült pohárköszöntök mondtak még E. I l l é s László egyesheti titkár, T e s s e n y i Zsigmond, P r o b s z t Ferenz, K o m j á t h y Zsigmond, V a r g a József, H e i n c z Gabor sat. Sok életrevaló eszme érlelödött meg már az első összejövetel alkalmával is. Adja Isten, hogy mielőbb gyümölcse is legyen.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak junius havi forgalmi kimutatásából adjuk a következőket: 1887. év junius havában 21462 utas 73084 kgr mátha, 26927574 kgr elküldött és 5,205,269 kgr érkezett arad szállításútt melyekért s egyéb külön bevételekért az összes bevételet 57,000 firt volt.

Uj szerb zárdafőnök. Z s i v k o v i t s Kornél, hodos-bodrogdi eszaki román zárdafőnököt a verzezi szerb püspök Krassó-Szőreunyegében mesési zárdafőnökke nevezte ki. Az új zárdafőnök állását már el is foglalta.

Temetés. A boldogult öz. F ü r s t Károlyné hült telemeit imopans részvétet kísérő örök nyugalmára. Vasárnap délután ment végbe a temetés a N e u m a n n testvérek polturai lakásából s az aradi községek intelligétiája csaknem teljes számban ott volt. A szertartásokat R o s e n b e r g Sándor főrabbi rendezte, ki is egy emelkedett szellemű dicsőítet szentelt a halott emlékének. Nyugodjék békevel!

Legenda. Arad egyik élénk forgalmu utcájában napok óta felénk suttogás folyik egy fehér, rejtélyes alakról, a kitől szent borzalommal rad vissza az utca mindenik lakója. Ott jár az utca közepén egész nap s nem árt senkinek. Vonásait nem lehet felismerni s ezért a legkülönözöb kombinatiók fűződnék alakjához. Némelyek azt regélik róla, hogy egyszeren a sírok hazajából jó el kísértési s evvel a hittel csak az a hir daczol, hogy a kísértet nappal járják a sártekén. Sokáig nem tudtak bebizonyosodni a dolgoban. Midőn a félelkebbek rendőri segélyvel akartak megszabadulni az utca rémetől, a rendőr iszonyodva fordult el tőle, s kijelenté, hogy ezen a dolgon nekik segitene nem s z a b a d. Ez még rejtélyesebbé tette a dolgot, s a magyarázatot csakis a nagy vasárnapi eső hozta meg. Bámulva látták a lakók, hogy a szakadó záporban a kísértet egész megváltozik s teljesen emberi szint nyer. Kiderült, hogy ebben az évök óta nem l o e s o l t u t e z á b a n a p o r t e r e m t e t t kísértet, már pedig minálunk ezen a bajon segiteni csakugyan nem szokás.

Arlejtés a gazdasági széknel A városi gazdasági szék ma délelőt tartja meg az arlejtést a színházépületben levő két lakás és két bethelyiség berbeadásá iránt.

Csorny Miklós közös hadseregbeli I-50 osztályú százados hadbíró 400 firt évi várakozási illetékekkel nyugdíjaztatott.

Eljegyzés. M o s s ó c z y I n s t i t o r i s Elemer a napokban tartotta eljegyzését Diátsen Hess Hermina kistárszonyval. Sok szerencsét kívánunk a fiatal párnak.

Egyházmegyei közgyűlés. A tisztán-tuli egyházkerületben a nyári közgyűlés aug. 23-án tartatik meg Debreczenben. Ugyan ezen alk lommall tartatik meg a lelkész kepesítő vizsga.

Az aradi szeszgyárak adója. Az aradi m. kir. adóhivatalnál 1887. év első felében Neumann testvérek szeszgyára 349,520 firt 69 kr, G u t s j a h r M. és fia 108,383 firt 3 kr, a „G y á r t e l e p” 126,077 firt 51 kr, H e r r l i g n á z t á p r i l 30-áig 40,372 firt 17 kr, M i t t e l m a n n D. és fia 63,485 firt 42 kr, összesen: 686,808 firt 83 kr adót fizettek. A M i t t e l m a n n f. szeszgyár ápril 1-50 óta csak nappal működik. Z s e l é n s z k y Róbert gr., övenesi pusztáinak mezőgazdasági szeszgyára, mely 10 százalék adóellenegésben részeseit 3718 firt adót fizetett összehasonlítva ezt a mult évi I-50 felévi eredménnyel, constatáljuk, hogy a folyó évi termés az szeszgyáraknál 181,394 firt 76 krral, a Z s e l é n s z k y Róbert-féle mezőgazdasági szeszgyáránál 3199 firt 63 krral kedvezőlenebb.

Wittman Károly derék aradi vendéglős, a kitűnő hírt Wittmann-restauranttuladónosáról, a tegnapi reggel „Vendéglősök L.” (arckép kíséretében), a következő sorokat közli: E lap szerkesztője levélileg felkért, hogy

írniék az aradi üzletvilágról egyetmást. Én e kérőnek a mint a t. olvasó lája eleget tettem azonnal, mert egy részt megismerteti a lap a szakértásk egymás üzletét, és más-rszit szolgálatot vélek tenni kártársainnak, és hébe-korba a t. olvasó közönségnek. Iparágunk egy ily nevezetessége W i t t m a n n Károly aradi vendéglős is, ki iparunkat a legalsóbb fokok kezdte, és folyton lankadatlan szorgalom és kitartás által a legelső helyre küzdötte fel magát. Mint szegény fizető pincéz jött előzőlty nyolcz évvel Szegedről Aradra, szegény volt mondok, mert egy pár száz forint a mai világhban, mint tóke édes kevés, és ma az egyszerű szegény fiatal emberből a nevezetes és büszke Aradnak egy vagyonos és tekintélyes polgára lett. Hogy mennyi fáradságba és mily óriási hangya szorgalmába került ez Wittmannnak, azt csak azok tudják, kik nyolcz év működéset figyelemmel kísérték; itt elég legyen azzal mondva, hogy a még most is csinos fiatal ember az üzleti gondoktól majdnem egészen megöszült. Anyi gondot és figyelmet üzletre fordítani mint ő, még kevés embertől láttam; ő azt nem csak szorgalommal, hanem valóságos szenvedéllyel üzi. Az ő szive, és ő üzletének lelke egy atom, egy flautus oris. Kedveli is ezt az embert Aradon a legalsóbb rangu embertől a társadalom minden rendé egés a főispáig minden ember, — és viszont pedig anyni előzőkénséget mint nála, megint kevés embertől láttam, előzőkény a legszelbbségig. Neki szegény, gazdag egyforma, a félmessze borát hozzá elkötini jövő napazástot ép oly előzőkényen fogadja mint azt, ki nagy ebédet rendel nála. Azt mondják az irigyei, hogy több a szerencséje mint az esze, ezt azonban csak olyan emberek állítják kik rendszeren azt a bizonyosnál sllit galambot lesik míg a szájkrota repül, látják azonban, hogy más mellettké addig gyarapszik, hat kigyót-békat kiáltanak rá. Jelszava: Ember segits magodon és az isten is megsegit. Wittmann el-hal üzletért, és nem hinné senki, hogy az szélsőségig előzőkény és folyton mosolygó ember a legnagyobk haragra képes lobbanni, ha üzletében valami hiba történik a legesekélyebb hiba mi az üzlet alatt el leve. Követre, óriásiilag képes őt feligazítani; üzlet alatt nem ismer senkit, csak egy lebeg előtte, és az a vendég, mely pontosan és jól legyen kiszolgálva. Jaj annak a pincéznek, ki az üzlet alatt költéséget pontosan nem teljesíti; ő azt tartja, úgy mint a katona kinek az őrséget teljesíteni kell, úgy a pincéz, ha üzletben van, mindenen pontos legyen, üzlet után megint a legkedélyesebb és legjobb szívi ember. Az ő jobb keze sohasem tudja mit eszelekzik a bal; tole sohasem meg szüköldező segély nélkül nem távozott, most is három siket néha árva gyermeket egész évi ellátásában részesit, be is bizonyított nála a biblia azon mondása, a ki ad: akkor kétszer adatik. Megis adott őt az isten minden földi jóval, a leszzebb, és legnagyobb égi adományban azonban csak meg részeseit nem reg, egy szelid galamb alakjában; kinek vidám birtokolása az egész háza vidítólag hat, és ki hivatta van annak a fáradságot soha nem ismerő embernek egy nyugalmas és boldog fekszet teremteni. Tudom, hogy magamra fogom venni ennek a szerény embernek a haragját, mivel így bemutatom őt a nyilvánosságnak, a hova ő soha nem vágyott, viszont azonban nekem meg fog bocsátani, mert tartozom össze polgártársaimnak azzal ha bemutatok neki egy elő példát kineit az erő az akarat volt, és az akarat ennek az embernek a nemes törekvésű dicsőségre jutata. Adja az ég, hogy ez élő példa számos követőkre akadna, akkor hazánk egy boldog ország fog válni mert a népek szorgalma, és vagyonosodása által lesz egy nemzet nagygya.

Abszurdum. Egy szegény halottat hoztak be tegnap délután gyengén összetakolt koporóoban, létras kocsi valahonnan a külvárosból a templom utcába, s behajattak vele a minorita palota udvarára, hogy ott szenteltessenek be. A hulla-szag betöltötte a szük templom-utczát a járókelő község nem esekelt bosszuságára! A — Ne tartson senki kegyetlennek, ha azt mondjuk, hogy ez megengedhetlen dolog közegészségi szempontból is. Egyéb se kell ebben az afrikai hőségben, minthogy a házi készítésű koporósba fektett halottakat végig hordják a belvárosban. Hol van a felállított rendörök figyelve, hogy ijyesmit megengednek?

Kardbojt, vagy menyasszony. Aradon történt, hogy egy fiatal ember buzamosabb ideig jart egy leányos házhoz. A fiatal embernek a polgári életben kevés kilátasai voltak arra, hogy Aradon jövedelmesebb állást nyerhessen, annál kevésbé, hogy a két szerető sziv valaha egymást boldogíthassa. A két család, közöl egyik sem volt olyan anyagi helyzetben, hogy a gyermekek jövője mas-kép segitettek volna. Egyszer összeültek és elhatározták, hogy az ifju lépjen a katonai pályára. A fiatal ember álvette magát a család két közös határozatának és be lépett a közös hadseregbe és egy pár év után felvitte a hadnagysáig. Ez alatt az idő alatt szülők a polgári életben is szerettek a vőlegénynek egy meglehetősen biztos állást. A fiatal embertől függött a választás, hogy feleserélt-e a kardbojtot a menyasszonyával. Az ő szíve azonban a katonai életben elhideglött régi ideáljától és a kardbojtot választotta. Mi lesz most a másik szivből?

Dr. Avarffy Károly kir. táblai bíró ur tegnapi reggel Aradra érkezett s hat heti szabadságidejét városunkban fogja tölteni.

Az aradi közúti vaspálya junius havi forgalmi kimutatásából kitűnik, hogy juauis 16-tól 30-ig 13,163 személy szállításából 1280 firt 60 kr, és 2656114 kgr. tétel szállításából 1192 firt 28 kr bevételet folyt be.

Találmány a himzés terén. Erdekes új találmányt fog városunkban V. Fintha Dénes pécsi rajztanárr bemutatni, ki a találmányt megismertetésére városunkba érkez-t. A távirás himzés számára, új modorban való előnyomás ez, mely barli által kezelet, ocsó és gyors kivitelben. Még ma érkezik a helyisége megnyeresére iránt, a így holnap látható lesz gyakorlati bemutatásában. Ez új modoru előnyo-

Die Liebe leit erster Zusammenkunft
Weich ins Herz summervoll leucht;
Bleibt mir auch fernherben und ewig für Dich
Die treue innigste Liebe.
Traurig und düster waren meine Blide,
Als ich Dich so trüblich sah,
Nun überzeugt von deiner Treue,
Bergleichen wird nun der Liebe Alles.
Nicht vergaht! Und nur Geduld 23 45
Sellen wird schon Gott! Und bringen herrlich wundervolle Stund.

35 54 11 36 52 28 29
1 23 33 54

Ajánlati verseny-hirdetmény.

Ujlaki testvérek csódtömögét képező mező-kovács házi

Fűszer-, rővidaru és vaskereskedés

ajánlati verseny útján adatik el.
A kereskedés és szerelvényeinek beszerzési ára 1133 frt, becsértéke pedig 4885 frt 36 kr. Mindazok, kik ezen bolti és raktári áruk s szerelvények tömeges megvételére versenyezni kívánnak, zárt ajánlataikat a 4885 frt 36 kr. becsár utáni 10 száz. bánompénzzel a f. évi július 16-ig a csódválasztmány elnöke, **dr. Szivessy László** ügyvéd úrnál Szegeden adják be. Azon túlajánlatok nem fogadtatnak el.
A legmagasabb ajánlat, ha a csódválasztmány által elfogadtatják, a vétel megkötöttnek fog tekintetni, s vevő köteles lesz bánompénze elvesztésének terhe alatt a vételár felét a jóváhagyástól számított legfeljebb 48 óra atatt alulírt csódtömög gondnoknál Battonyán készpénzben lefizetni, a másik felét pedig, melybe a bánompénz is betudatik, két hónap alatt.
Kelt Battonyán, 1887. július hó 2-án.

Domanovszki Dániel,
ügyvéd, csódtömög gondnok.

476 1.1

465 3-8

Hirdetés.

Egy a

borkezelésben

jártas, nőtlen férfi

alkalmazást nyer.

Kik a gabona-üzlethez is értenek, előnyben részesülnek.

Bővebbet

e lap kiadóhivatalánál.

Az 1886. évi országos kiállításon nagy éremmel kitüntetett: **Verseny és kivitelképességért, nagyban termelés és fontos javításért.**

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

s művegyészi laboratóriuma

ARAD, Szabadságtér 1-ső szám.

A PO-HO

Chinából hozzánk származó gyógyszer rövid idő alatt Európaszerte híressé lett s orvosi körökben is feltűnést keltett azon hatalmas erejénél fogva, melylyel az eddigi gyógymódokkal a legtöbb esetben daczó betegségek, mint migrain vagy féldalalu fejtájs ideges fogfájás, fejszába, sőt még a gyomor-sába és egyéb idegbajok is — vele gyorsan és kiváló sikerrel gyógyíthatók.

Használati utasítás: Ujhegygyel 1-2 cseppel kell dörzsölni a szerént, a mint az ideges fájdalom itt vagy ott mutatkozik erősebben, a homlokon vagy halántékon migrain esetében; az arczsonton arczsabánál; fejtétón vagy tarkon egyéb fejtájsnál; az állkapzán ideges fogfájás esetében, a gyomor ajon gyomorzsabánál, vagy hystericus hányingernél.

A Po-Ho különben is igen illó essentia lévén a bekent helyeken az ellilánást gyenge levezetés által elősegíthetjük, mi a hatást fokozza. Mivel ellilánása közben a szem könnyzéré ingerli, czélszerű azt ilyenkor behunyni.

A legkomolyabb bécsi orvosi s zaklap a „Wiener medizinische Wochenschrift” a Po-Ho felől következőleg nyilatkozik:

„A Po-Ho itt orvosi, valamint a közönség körében valóságos feltűnést okoz. Hatalmas migrain, fejtájs és neuralgia esetében valóban meglepő, 1-2 csepp a fájdalom azonnali csillapítására. Ezen gyógyszer sokszoros tapasztalás után a legmelegebben ajánlható.”

Ára egyes üvegnek 66 krajczár.

29-51* Kapható Aradon:

Rozsnyay Mátyás,

gyógyszertárban

Szabadságtér 1-ső szám.

Weisz Mór^{-né}

legrégibb varrógép-raktár Aradon, főtér 21. sz. 1-ső emelet, a megyeházzal átellenben.

Csoda és mégis való!

28 frt egy egész új Singer családi varrógép szekerényvel, minden készlettel, legjobb szerkezet, kitűnő, szép kiállításban,

35 frt egy egész új Singer Medium varrógép iparosok számára és női ruha készítésre. Szép kiállításban és teljes felszereléssel.

44 frt egy nagy Singer 4. számú legnagyobb varrógép, nehéz szabó, cipész- és szürszabó-munkákra, egész új ez minden készletekkel.

Ezen gépek méter-mértékkel, hajócska kivétel készlettel, öngombolyítóval, kerekkiáltóval, karikán járó állványokkal és minden a géptechnikában felfalált összes újításokkal van ellátva.

38 frt egy nagy Howe C. 4. számú varrógép, egész új, Huyfer nagy kerékkel, minden készlettel.

68 frt egy nagy I. Auger Newyork varrógép, legnagyobb szabó és szürszabó gép.

75 frt egy 37 ctm. hosszú karral szerkesztett Cylinder Elastic nagy varrógép, (ugynevezett könyök-gép) álló hajócskával és köröskörül varróképességgel

13 frt egy Express kézi varrógép.

18 frt egy Rhemánia kézi varrógép, dupla-tűző és vasalappal.

Singer gépekhez való tűk darabja 3 kr., Howe, Wheeler & Wilson, Cylinder és egyéb gépekhez tűk darabja 4 kr.

Minden gépalkatrész az eddigi árhoz képest 50%-kal olcsóbb.

Ezen feltűnő olcsó árak csakis abból az okból lehetségesek, hogy nem tartok drága bolthelyiséget, sem ügynököt, sem utazót, mi temérdek költségekkel jár és készpénz fizetés mellett minden veszteség is ki van zárva.

Hitelkép-s vevők, közmegállapodás után csekély ártelemeléssel, rész-törlesztés mellett is vehetnek. 401-9.25

Nagy gépjavitó műhely, legjobb és legolcsóbb kiszolgálással.

ELIAS ARMIN fűszer-, gyarmat- és festékáru kereskedése.

Fontos szöllőtulajdonosoknak! 278-9.14

Legjobb minőségű, valódi indiai és magyar

raffia-hárs

jutányos árak mellett kapható:

ELIAS ARMIN^{NÁL}

Aradon.

482-187. g. sz.

67. v. 1-2

Árverési hirdetmény.

A város tulajdonához tartozó, jelenleg 1. Holczér Benedek által holdankint és évenként 18 frt 10 krért bérelt birkás-dűlőbeli 299., 302., 303. és 304. számú 11¹⁰⁶⁹/₁₁₀₀ hold földnek, 2. Radován Koszta által évenként és holdankint 23 frtért bérelt birkás-dűlőbeli 305., 306. és 307. számú 13⁶⁷⁹/₁₁₀₀ hold földnek és 8. Maffey János által évenként és holdankint 18 frtért bérelt Markó-dűlőbeli 6⁷⁰⁰/₁₁₀₀ hold földnek 1887. évi október 1-től egy vagy több évre leendő bérbe adása iránt f. évi július 5-ik napján d. e. 10 órakor árverést tart a gazdasági szék. Kikiáltási ár a jelenleg is fizetett bérösszeg.

Bánompénzzel leteendő a jelenleg is évenként fizetett bérösszeg 10 százaléka készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal. Az írásbeli ajánlatok lezártan, a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja. Az árverési feltételek a gazdasági szék elnökénél az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1887. június hó 28-án tartott üléséből.

Varjassy Lajos,
aljegyző.

Huzás már július 22-én!

Kincsem Sorsjegy á 1 frt. 11 sorsjegy csak 10 ft.

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 frt, 5000 frt, 20% levon. 4875 pénzyeremény.

467-9*

KINCSEM-SORSJEGYEK kaphatók!

WALLFISCH ARMIN úrnál és e lapok kiadóhivatalában.

Nyomatja a »Széchenyi irodalmi intézet« Aradon.

Árverési hirdetmény.

A városi színház-épületi bérházakban jelenleg 1. Horváth Ottóné által 900 forint évi bérért bérelt 1-ső számú bolthelyiségnek, 2. Markovits Julianna által a déli homlokzat jobb szegletén 1350 frt évi bérért bérelt bolthelyiségnek, 3. Ugyanaz által a déli oldalon, az első emeleten 120 frtért bérelt 4. számú 2 szoba, konyha és kamarából álló lakásnak, és 4. özv. Beszedits Antalné által 200 frt évi bérért bérelt 1 szoba és 1 előszobából álló emeletközi lakásnak 1887. évi november 1-től egy vagy több évre leendő bérbeadása iránt folyó évi július hó 5-én d. e. 10 órakor árverést tart a gazdasági szék.

Kikiáltási ár a fentebb kitüntetett bérösszegek.

Bánompénzzel leteendő, a kikiáltási ár 10 százalékát pénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóval és írásbeli ajánlatokkal. Az írásbeli ajánlatok lezártan, a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja. A zárt ajánlatok borítékain megjegyzendő, hogy azok melyik helyekre vonatkoznak. Az árverési feltételek a gazdasági szék elnökénél az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1887. évi június hó 21-én tartott üléséből.

Varjassy Lajos,
aljegyző.

485-1887. g. sz.

70. v. 1-3

Árlejtési hirdetmény!

A város részére szükséges kocsit követésére alkalmas minőségű 7250 drb 18 cmter méretű köbök és 500 drb. 1827 cm. méretű kötő-kő szállítása iránt folyó évi július 12-ik napjának d. e. 10 órakor árlejtést tart a gazdasági szék.

Kikiáltási ár 1000 darab köbökre 240 frt, megjegyezve, hogy a köjő kövekből kettő háromnak számítatik.

Bánompénzzel leteendő 200 frt. készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági szék elnökénél, az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1887. évi június hó 28-án tartott üléséből.

Varjassy Lajos,
aljegyző.

A magyarádi és ménesi bortermelők

szövetkezete

borainak árjegyzéke.

Aradon, Deák Ferencz-utca 33-34.. sz.

(Heim-féle házban.)

Fehér borok

72 centiliteres palackokban:

Magyarádi asztali bor 20 kr.
Magyarádi asztali bor 30 kr.
Magyarádi bakator 45 kr.

Literes palackokban:

Asztali bor 23 kr.
Magyarádi asztali bor 28 kr.
Magyarádi asztali bor 40 kr.
Magyarádi bakator 60 kr.
Ménesi gyoroki asztali bor 1¹/₂ lit. 28 kr.
palackokban

Vörös borok

72 centiliteres palackokban:

Ménesi-gyoroki 25 kr.
Ménesi-gyoroki 35 kr.
Ménesi-gyoroki 45 kr.
Ménesi szem-ít bor 55 kr.

Hectoliterenként hordókban:

Ménesi-gyoroki fehér 13-15 ft.
Magyarádi fehér bor 18-20 ft.
Ménesi-gyoroki vörös 24 ft.
Ménesi-gyoroki vörös bor 28 ft.
Ménesi vörös 35-40 ft.

Vidki megrendelések pontosan teljesíttetnek, s a lyek legzélszerubb postautalvány, vagy utánvét mellett eszközöltek.

Próbaküldemények postán (3 üveg egy 5 kiló csomag) bérmentve küldetnek 2 frt. 2 frt 20 kr. és 2 frt 40 kr. különböző borainkból összeállva, üveg és csomagolást beleértve.

A bor-árak aradi pénzben hordó és palack nélkül értetnek, fizetendők Aradon. Kívánatra hordókat kölcsön adunk, az átvévo azonban szokat egy hó leforgása alatt tisztán és bérmentve visszaküldeni, vagy árat megfizetni tartozik. Palackokt külön 10 kr. számlitnak, üres palackok tisztelt megrendelőinknél darabonként 10 krban visszavetnek. 300-15*

A pinzénkből kikerült palackok azé-
günk bélyegét a dugón beégetve viselik, mire t.
vorbínket különösen figyelemztetjük.